

**ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

**ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

Юрій ГОРБАЧЕНКО

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
з дисципліни
«НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ»**

здобувачами за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 08
“Право”, спеціальність: 081“Право”

Черкаси 2024

1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Крім аудиторних занять з навчальної дисципліни «Нормативно-правове регулювання у сфері цивільного захисту», навчальні плани для здобувачів заочної форми навчання передбачають самостійну роботу, яка має на меті формування їх пізнавальної активності, засвоєння ними основних вмінь та навичок роботи з навчальними матеріалами та нормативно-правовими актами, поглиблення та розширення вже здобутих знань, підвищення рівня організованості здобувачів тощо.

Самостійна підготовка – це безперервний процес самостійної роботи здобувачів щодо поглиблення та поповнення знань, вмінь та навичок, необхідних для успішного оволодіння знаннями по даній дисципліні та виконання функціональних обов'язків за певними посадами.

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Зміст самостійної роботи над конкретною дисципліною визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Самостійна робота над засвоєнням навчального матеріалу може виконуватися у бібліотеці вищого навчального закладу, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також в домашніх умовах.

Здобувачам також рекомендується для самостійного опрацювання відповідна наукова література, періодичні видання та НПА.

У процесі самостійної роботи здобувачі мають оволодіти вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи в бібліотеці з каталогами;
- праці з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково - популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- роботи з довідковою літературою;

- опрацювання нормативно-правових актів; статистичної інформації тощо.

Самостійна підготовка включає в себе:

- вивчення документів законодавчого і нормативного характеру;
- постійне ознайомлення з новою юридичною, економічною, спеціальною та іншою літературою відповідно до напрямку діяльності.

Вибір питань для самостійного вивчення може бути обумовлений зацікавленістю здобувача, його прагненням до поглиблення своїх знань і навичок напрямку діяльності, а також виходячи з необхідності ліквідувати прогалини в знаннях, що можуть призвести до помилок у роботі.

Викладач може дати здобувачу індивідуальне завдання, вказавши, яку літературу необхідно вивчити і встановити строк, необхідний для цього, або запропонувати підготувати реферат по обумовленій темі, скласти проект документа. У такому разі план самостійної підготовки розробляється здобувачем і затверджується викладачем.

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота є самостійним видом роботи слухача, передбаченим навчальним планом вивчення курсу «Нормативно-правове регулювання у сфері цивільного захисту».

Контрольна робота оформляється в зошиті не менше 10 аркушів, або не менше 12 друкованих аркушів. На обкладинці необхідно вказати назву предмету що вивчається, номер шифру залікової книжки, назву навчального закладу, посаду звання, прізвище, ім'я та по батькові, адресу, місце роботи.

Під час виконання роботи потрібно спочатку записати питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретні, написані чорнилами одного кольору, державною мовою, акуратно оформлені.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями, підібрати і опрацювати нормативні акти, передивитися записи, зроблені на лекціях, вивчити стан справ та виконання нормативних актів в підрозділах пожежної охорони.

На кожній сторінці слід залишати поля шириною 30 – 35 мм. для зауважень рецензента. В кінці роботи потрібно вказати перелік літератури, поставити дату і підпис. Виконана робота направляється в інститут на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Оцінюється робота з урахуванням глибини викладення матеріалу, самостійності виконання та вміння використовувати теоретичні знання на практиці.

Рівень знань слухачами дисципліни за підсумками виконання контрольних робіт оцінюється з огляду на наступні критерії:

1. Повнота та правильність виконання завдання – основний критерій.
2. Здатність слухача:
 - диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
 - аналізувати зміст правових актів, які відносяться до діяльності служби цивільного захисту;
 - користуватися законами та нормативно-правовими актами державних органів;
 - співвідносити виявлені пожежонебезпечні недоліки з правилами пожежної безпеки, а також нормами права та приймати рішення згідно з законом;
 - правильно складати адміністративні документи;

3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Контрольна робота оцінюється з урахуванням глибини викладеного матеріалу, самостійності виконання, вміння пов'язувати теоретичні питання з практикою роботи ДСНС України.

Оцінка за виконання контрольної роботи виставляється за національною шкалою за чотирьохбальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», а саме:

➤ **“відмінно”** – якщо студент показав глибокі знання програмного матеріалу, грамотно і логічно його виклав, бачить проблеми та протиріччя, аналізує та розв’язує складні завдання, прийняв вірне рішення при вирішенні практичного завдання, застосовуючи при цьому діючі нормативно-правові акти;

➤ **“добре”** – якщо студент твердо знає і виклав програмний матеріал, крім відтворення знань, ще і вміє розв’язувати типові завдання; без істотних помилок та вірно використав свої знання при письмовому вирішенні практичного завдання;

➤ **“задовільно”** – якщо студент в основному виклав матеріал, не розкривши окремих деталей, допустивши окремі несуттєві помилки при відповіді на теоретичні та практичне питання; продемонстрував вміння відтворити знання;

➤ **“незадовільно”** – якщо студент дав неправильну відповідь на поставлені питання або не по суті питання.

Сума балів за всі види навчальної діяльності за шкалою ВНЗ	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		екзамен
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
65-79	C	
55-64	D	задовільно
50-54	E	
35-49	FX	незадовільно
1-34	F	

При цьому по даній системі оцінюється кожне питання окремо, а загальна оцінка по роботі виставляється як середньоарифметична оцінка по трьом питанням варіанту.

Одержавши рецензію на контрольну роботу, студент повинен уважно ознайомитися із зауваженнями рецензента, поповнити прогалини у своїх знаннях, внести в роботу необхідні виправлення, доповнення та бути готовим до її захисту.

Контрольна робота, виконана не за своїм варіантом або така, що повністю не розкриває питання, переписана із підручника чи посібника, до захисту не приймається. Вона повинна бути виконана повторно з урахуванням зауважень рецензента. На обкладинці нової роботи необхідно вказати (повторно) і разом з першою роботою направити до інституту на рецензію.

Студент, який без поважної причини не пред'явив контрольну роботу у визначений строк, на екзаменаційну сесію не викликається.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота є самостійним видом роботи здобувача, передбаченим навчальним планом вивчення курсу «Нормативно-правове регулювання у сфері цивільного захисту».

Здобувач при необхідності може звернутися за усною або письмовою консультацією до викладача.

Робота повинна бути виконана письмово в зошиті або надрукована на аркушах формату А4 шрифтом Times New Roman, розмір 14, інтервал – 1,5 (поля: верхнє та нижнє 2 см, лівє 3 см, правє 1 см) та вкладена в папку для файлів.

Контрольна робота оформляється в зошиті не менше 10 аркушів, або не менше 12 друкованих аркушів. На обкладинці необхідно вказати назву предмету що вивчається, номер залікової книжки, назву навчального закладу, посаду звання, прізвище, ім'я та по батькові, адресу, місце роботи.

Під час виконання роботи потрібно спочатку записати питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретні, написані чорнилами одного кольору, державною мовою, акуратно оформлені.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями, підібрати і опрацювати нормативні акти, передивитися записи, зроблені на лекціях, вивчити стан справ та виконання нормативних актів в підрозділах цивільного захисту.

На кожній сторінці слід залишати поля шириною 30 – 35 мм для зауважень рецензента. В кінці роботи потрібно вказати перелік літератури, поставити дату і підпис. Виконана робота направляється в інститут на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Оцінюється робота з урахуванням глибини викладення матеріалу,

самостійності виконання та вміння використовувати теоретичні знання на практиці.

Рівень знань здобувачами дисципліни за підсумками виконання контрольних робіт оцінюється з огляду на наступні критерії:

Повнота та правильність виконання завдання – основний критерій. Здатність здобувача:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- аналізувати зміст правових актів, які нормують роботу з кадрами оперативно-рятувальної служби;
- користуватися законами та нормативно-правовими актами державних органів.

Оцінка за виконання контрольної роботи виставляється за двохбальною шкалою: «зараховано», «не зараховано».

Контрольна робота, що виконана не за своїм варіантом, в якій розкриті не всі питання, або не в повному обсязі, не має списку використаної літератури – **не зараховується**.

Здобувачі, які несвоєчасно направили контрольну роботу без поважних причин, на екзаменаційну сесію не викликаються.

Контрольна робота складається із теоретичного завдання. Воно складається із трьох питань. Обов'язковими вимогами до теоретичного завдання є:

- висвітлення питання;
- посилання (при запозичені тексту);
- список літератури.

Варіант завдання визначається по двох останніх цифрах залікової книжки. Наприклад, якщо номер залікової книжки 355, то номер варіанту завдання буде 10.

Контрольна робота передається методисту відділу заочного навчання.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант № 0.

1. Розкрийте порядок здійснення ліцензування посадовими особами органів з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки ДСНС України умов господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення.

2. Розкрийте порядок здійснення організаційно-штатної роботи в ДСНС України.

3. Визначте юридичний склад адміністративного правопорушення передбаченого ст. 166-12 КУпАП.

4. Розкрийте порядок звернення громадян як спосіб забезпечення законності в державному управлінні.

Варіант № 1.

1. Дайте загальну характеристику нормативно-правової бази України з питань техногенної безпеки.

2. Визначте юридичний склад адміністративних правопорушень передбачених ст.ст. 120, 183 КУпАП.

3. Розкрийте завдання і обов'язки суб'єктів господарювання у сфері цивільного захисту.

4. Розкрийте основні положення Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції», поняття корупції та корупційного правопорушення.

Варіант № 2.

1. Розкрийте основні положення Конституції України, Кодексу цивільного захисту у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

2. Визначте юридичний склад адміністративного правопорушення передбаченого ст. 166-10 КУпАП.

3. Назвіть права та обов'язки громадян у сфері цивільного захисту.

4. Розкрийте загальні положення ліцензування умов господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення.

Варіант № 3.

1. Розкрийте зміст та особливості діяльності виконавчої гілки влади в Україні, її складові елементи.

2. Визначте юридичний склад адміністративного правопорушення передбаченого ст. 164 КУпАП.

3. Розкрийте права та обов'язки органу державного нагляду і суб'єкту господарювання при здійсненні перевірок щодо дотримання вимог пожежної безпеки.

4. Назвіть загальні засади щодо забезпечення техногенної та пожежної безпеки об'єктів.

Варіант № 4.

1. Дайте визначення поняттю системи права в сфері цивільного захисту. Назвіть основні законодавчі акти України, що регулюють суспільні відносини у цій сфері.

2. Назвіть процесуальні особливості складання протоколу про адміністративне правопорушення та розкрийте їх зміст.

3. Визначте юридичний склад адміністративного правопорушення передбаченого ст. 188-8 КУпАП.

4. Розкрийте загальні положення ліцензування наглядовими органами системи ДСНС умов господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення.

Варіант № 5.

1. Назвіть основні джерела адміністративного права України та охарактеризуйте їх.

2. Визначте поняття юридичного складу адміністративного правопорушення та охарактеризуйте його складові елементи.

3. Визначте юридичний склад злочину передбаченого ст. 194 ККУ. Яка відповідальність передбачена за такі дії?

4. Розкрийте основні принципи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Варіант № 6.

1. Розкрийте поняття та соціальне призначення адміністративного права України.

2. Визначте юридичний склад адміністративного правопорушення передбаченого ст. 188-16 КУпАП.

3. Розкрийте права посадових осіб центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сферах техногенної та пожежної безпеки при застосуванні заходів реагування.

4. Визначте порядок оформлення результатів перевірки та порядок вручення акту перевірки і припису.

Варіант № 7.

1. Визначте співвідношення виконавчої гілки влади з державним управлінням та адміністративним правом.

2. Визначте юридичний склад адміністративного правопорушення передбаченого ст. 175 КУпАП.

3. Дайте характеристику порядку оформлення адміністративних позовів щодо застосування заходів реагування.

4. Визначте та охарактеризуйте загальні умови забезпечення режиму законності в адміністративному провадженні.

Варіант № 8.

1. Розкрийте сутність адміністративно-правових відносин та їх особливості.
2. Розкрийте загальний порядок накладення адміністративних стягнень інспекторами органів з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки ДСНС України.
3. Визначте порядок розробки заходів по усуненню недоліків виявлених при перевірці.
4. Контроль, як один із способів забезпечення законності в діяльності органів органів та підрозділів ДСНС України: поняття, порядок здійснення та вимоги до нього.

Варіант № 9.

1. Визначте структуру адміністративно-правової норми. Охарактеризуйте її складові елементи.
2. Визначте порядок розгляду адміністративних справ, як основної стадії адміністративного провадження.
3. Назвіть та охарактеризуйте розпорядчі документи, що готуються перед перевіркою.
4. Етапи перевірок з питань пожежної та техногенної безпеки, цивільного захисту об'єктів і методи їх проведення.

Варіант № 10.

1. Назвіть види (класифікацію) адміністративно-правових норм та дайте їх загальну характеристику.
2. Визначте критерії для оцінювання ступеня ризику суб'єкту господарювання і періодичність проведення планових заходів щодо дотримання вимог пожежної безпеки.
3. Розкрийте обставини, що обтяжують адміністративну відповідальність особи, яка вчинила адміністративний проступок (ст. 35 КУпАП).
4. Визначте Порядок взаємодії ДСНС України з іншими державними наглядовими органами.

Варіант № 11.

1. Визначте поняття адміністративно-правової норми, її функції та особливості.
2. Визначте стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення у сфері пожежної безпеки та їх основні завдання.
3. Розкрийте загальний порядок виконання постанов в справах про адміністративні правопорушення.
4. Визначте юридичний склад злочину передбаченого ст. 270 ККУ. Яка відповідальність передбачена за такі дії?

Варіант № 12.

1. Назвіть сторони (суб'єкти) адміністративно-правових відносин та охарактеризуйте їх.
2. Розкрийте загальний порядок оскарження та опротестування постанов по справам про адміністративні правопорушення у сфері пожежної безпеки.

3. Розкрийте мету створення, призначення та основні вимоги до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю).

4. Визначте порядок оформлення розпорядчих документів щодо підготовки та проведення перевірок.

Варіант № 13.

1. Дайте загальну характеристику галузей права України, правові норми яких створюють основу функціонування органів цивільного захисту та регулюють систему правових відносин у вказаній сфері.

2. Визначте організацію формування єдиної справи розпорядчих документів та ведення наглядових справ на об'єкти перевірок.

3. Визначте Мету та види перевірок з питань пожежної та техногенної безпеки, цивільного захисту об'єктів.

4. Визначте поняття нагляду, як одного із основних способів забезпечення законності в діяльності органів з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки ДСНС України.

Варіант № 14.

1. Визначте місце органів з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки як учасників адміністративно-правових відносин.

2. Назвіть та охарактеризуйте документи, необхідні для оформлення органів з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки ДСНС України дозволів на початок роботи підприємств та оренди приміщень.

3. Визначте особливості розподілу суб'єктів господарювання за ступенем ризику від провадження їх господарської діяльності.

4. Розкрийте загальний порядок виконання постанов по справам про адміністративні правопорушення у сфері пожежної безпеки.

Варіант № 15.

1. Визначте поняття та розкрийте ознаки адміністративного правопорушення.

2. Розкрийте порядок здійснення адміністративно-правової діяльності як одного з основних напрямків роботи органів з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки ДСНС України

3. Визначте порядок планування роботи в органах та підрозділах ДСНС України.

4. Розкрийте поняття законності в діяльності органів державної влади в Україні.

Варіант № 16.

1. Дайте загальну характеристику та розкрийте структуру особливої частини КУпАП.

2. Назвіть основні принципи адміністративного процесу та дайте їх загальну характеристику.

3. Дайте загальну характеристику протоколу про адміністративне правопорушення.

4. Визначте порядок ведення службової документації органів державного нагляду в сфері ЦЗ і П та ТБ.

Варіант № 17.

1. Розкрийте основні завдання діяльності органів з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки ДСНС України
2. Назвіть ознаки, що дозволяють відокремити адміністративне правопорушення від злочину.
3. Розкрийте основні положення адміністративного процесу та його специфічні риси.
4. Визначте порядок розробки, розподілу та змісту посадових інструкцій інженерно-інспекторського складу органів наглядово-профілактичної діяльності.

Варіант № 18.

1. Назвіть стадії адміністративного процесу та його основні завдання.
2. Назвіть обставини, що пом'якшують та обтяжують адміністративну відповідальність та їх значення при застосуванні штрафних санкцій інспекторами органів з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки ДСНС України.
3. Розкрийте загальне поняття злочину та його ознаки.
4. Розкрийте поняття кримінальної відповідальності. Назвіть межі відповідальності за злочини у сфері пожежної безпеки.

Варіант № 19.

1. Розкрийте загальний порядок порушення адміністративної справи інспектором органів з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки ДСНС України.
2. Розкрийте загальні вимоги щодо здійснення державного нагляду (контролю) за суб'єктами господарювання в Україні.
3. Розкрийте загальний порядок розгляду скарги на постанову в справі про адміністративне правопорушення у сфері пожежної безпеки. Які рішення за скаргою можуть бути прийняті відповідно до діючого законодавства?
4. Яка відмінність злочинів від незлочинних правопорушень?

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література:

1. Гора В. А. Правові основи цивільного захисту. Навчальний посібник. / В. А. Гора, Т. М. Ковалевська, О. О. Островерх, К. М. Пасинчук. За ред. д. е. н., доц. Т. М. Кришталь. – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2017. – 236 (Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 69997 від 24.01.2017 року).
2. Кришталь Т. М. Державне регулювання діяльності у сфері цивільного захисту. Навчальний посібник. / Кришталь Т. М., Білека А. А., Горбаченко Ю. М., Пасинчук К. М. За ред. д. е. н., доц. Т. М. Кришталь. – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2019.
3. Методичні вказівки для виконання контрольної роботи з дисципліни «Державне регулювання діяльності у сфері цивільного захисту» для студентів заочної форми навчання підготовки здобувача за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 261 «Пожежна безпека» / Розроб. Пасинчук К.М. – Черкаси: АПБ, 2019. – 23 с.
4. Горбаченко Ю.М., Грибенюк Г.С., Капля А.М., Кришталь М.А., Кришталь Т.М., Щерба Т.О. Організація управління діяльністю з попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій / Рекомендовано Міністерством освіти та науки України як навчальний посібник для курсантів, студентів і слухачів вищих навчальних закладів МНС України (Лист від 22.02.2011 р. № 1/11-1501). – 2011. – 345 с.
5. Горбаченко Ю.М., Грибенюк Г.С., Капля А.М., Кришталь М.А., Кришталь Т.М., Щерба Т.О. Основи державного управління у сфері пожежної безпеки / Рекомендовано Міністерством освіти та науки України як навчальний посібник для курсантів, студентів і слухачів вищих навчальних закладів МНС України (Лист МОН України від 22.02.2011р. № 1/11-1497). – 2011. – 191 с.
6. Василенко В.О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2003. – 420 с.
7. Гірняк О.М. Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи і практика. – К.: Магнолія плюс, 2003. – 336 с.
8. Ковнаків В.М. Теорія і практика прийняття управлінських рішень. – К.: МАУП, 2000.
9. Ламберт Том. Ключові проблеми керівника. 50 перевічених способів вирішення проблем. / Пер. з англ. – К.: Наукова думка, 2001. – 303 с.
10. Лесечко М.Д. Технологія прийняття управлінських рішень: Навч. пос. / М. Д. Лесечко, А. О. Чемерис, Р. М. Рудніцька. – Л.: ЛФУАДУ, 2001. – 43с.
11. Лесечко М.Д. Системний підхід: теорія, методологія, практика: Навч. посібник – Л.: ЛРІДУ НАДУ, 2002. – 300 с.
12. Лесечко, М. Д. Психологія управлінських рішень і створення ефективних команд : навчальний посібник / М. Д. Лесечко, А. О. Чемерис, Р. М. Рудніцька. – Л.: ЛРІДУ УАДУ, 2003. – 100 с.
13. Петруня Ю. Є., Говоруха В. Б., Літовченко Б. В. та ін. Прийняття управлінських рішень. Навч. посіб./ за ред. Ю. Є. Петруні. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.
14. Андрушків Б.М., Кузмін О.Є. Основи менеджменту. – Львів: Світ,

2001. – 293 с.

15. Бутуев С.Д., Морозов В.В. Динамічне лідерство в управлінні проектами: Монографія / Українська асоціація управління проектами. – К., 1999. – 312 с.

16. Сладкевич В. П., Чернявский А. Д. Современный менеджмент (в схемах): Опорный конспект лекций. – К.: МАУП, 2003. – 152 с.

17. Стадник В.В. Йохна М.А. Менеджмент: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – 464 с.

18. Сухарський В.С. Менеджмент (загальний з основами спеціального) – Тернопіль: Астон, 2004. – 528 с.

Основні законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти:

1. Конституція України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 р. № 1052 «Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій».
4. Наказ ДСНС від 30.04.2020 р. № 277 «Про затвердження положень про самостійні структурні підрозділи апарату ДСНС та підрозділи у їх складі».
5. Постанова КМУ від 09.01.2014 р. № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту».
6. Постанова КМУ від 11.03.2015 р. № 101 «Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту».
7. Постанова КМУ від 24.03.2004 р. № 368 «Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями».
8. Наказ МВС України від 06.08.2018 р. № 658 «Про затвердження Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій».
9. Закон України від 16.03.2000 р. № 1550-III «Про правовий режим надзвичайного стану».
10. Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII «Про правовий режим воєнного стану».
11. Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII «Про національну безпеку України».
12. Постанова КМУ від 26.01.2015 р. № 18 «Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій».
13. Постанова КМУ від 26.06.2013 р. № 443 «Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту».
14. Постанова КМУ від 14.03.2018 р. № 223 «Про затвердження Плану реагування на надзвичайні ситуації державного рівня».
15. Закон України від 05.04.2007 р. № 1546-VI «Про основні засади Державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (зі змінами).
16. Постанова КМУ від 11.07.2013 р. № 593 «Положення про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і

начальницького складу».

- 17 Постанова КМУ від 17.07.2013 р. № 564 «Про затвердження Порядку функціонування добровільної пожежної охорони».
- 18 Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII «Про запобігання корупції».
- 19 Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР «Про звернення громадян».
- 20 Закон України від 18.01.2003 р. № 2245-III «Про об'єкти підвищеної небезпеки».
- 21 Постанова КМУ від 27.12.2017 р. № 1043 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових».
- 22 Наказ МНС України від 02.11.2015 р. № 1337 «Деякі питання проведення перевірок щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки».
- 23 Наказ МВС України від 06.02.2017 р. № 92 «Про затвердження Інструкції з організації перевірок діяльності міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування щодо виконання вимог законів та інших нормативно-правових актів з питань техногенної та пожежної безпеки, цивільного захисту».
- 24 НАПБ А.01.001-2014 «Правила пожежної безпеки в Україні».
- 25 Наказ МВС від 07.10.2014 р. № 1032 «Про затвердження Порядку організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах управління і підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій» (розділ ІХ. Особливості організації служби в підрозділах гарнізону ОРС ЦЗ, що охороняють об'єкти на договірних засадах).
- 26 Постанова КМУ від 26.06.2013 р. № 444 «Про затвердження порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».
- 27 Наказ МВС України від 23.05.2016 р. № 410 «Про затвердження Положення про інструктажі, навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки в Міністерстві внутрішніх справ України».
- 28 Наказ МНС України від 07.06.2011 р. № 587 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку створення, обладнання та забезпечення функціонування консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних організаціях та сільських (селищних) радах».
- 29 Постанова КМУ від 26.12.2003 р. № 2030 «Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків».
- 30 Наказ ДСНС України від 16.08.2017 р. № 445 «Про забезпечення ведення обліку пожеж та їх наслідків».
- 31 Наказ МВС України від 22.08.2016 р. № 859 «Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України та Національною гвардією України у сфері запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події».

- 32 Постанова КМУ від 23.11.2016 р. № 852 «Деякі питання ліцензування господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення».
- 33 Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності».
- 34 Постанова КМУ від 05.06.2013 р. № 440 «Про затвердження Порядку подання і реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки».
- 35 Постанова КМУ від 20.02.2012 р. № 110 «Деякі питання надання підрозділами Державної служби з надзвичайних ситуацій платних послуг».
- 36 Постанова КМУ від 26.10.2011 р. № 1102 «Деякі питання надання платних послуг підрозділами Міністерства надзвичайних ситуацій України».
- 37 Розпорядження КМУ від 09.06.2011 р. № 550-р «Про затвердження переліку платних адміністративних послуг, які надаються Державною службою з надзвичайних ситуацій».
- 38 Наказ МНС України, Міністерства фінансів України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України від 03.01.2012 р. № 1/2/1 «Про затвердження Методики формування вартості платних послуг, які надаються підрозділами Міністерства надзвичайних ситуацій України».
- 39 Постанова КМУ від 27.09.2017 р. № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту».
- 40 Постанова КМУ від 30.09.2015 р. № 775 «Про затвердження Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій».
- 41 Постанова КМУ від 11.07.2002 р. № 956 «Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки (НПАОП 0.00-6.21-02), (НПАОП 0.00-6.22-02)».

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт ДСНС України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dsns.gov.ua>.
 2. Офіційний сайт Управління ДСНС України у Черкаській області: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://ck.dsns.gov.ua>.
 3. Урядовий портал: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua>.
 4. Офіційний сайт президента України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua>.
- Офіційний сайт Верховної Ради України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua>.